

Årsplan 2021-2022 for Gvarv Barnehage

Innholdsfortegnelse

Innledning

Velkommen til Læringsverkstedet

Hjertekultur

Læringsverkstedets pedagogiske plattform

Satsningsområde

Barns medvirkning

Lek

Samarbeid

Overganger

Pedagogisk virksomhet

Arbeidsmåter

Fagområder

Et godt måltid

Tilrettelegging

Årshjul

Bakgrunnsdokumenter

Innledning

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Leken og lekens egenverdi er sentralt i arbeidet med å skape en god barndom for alle barn. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside:

<https://laringsverkstedet.no>

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven 2021, § 1, Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

Visjon:

«VI FÅR VERDENS VIKTIGSTE VERDIER TIL Å VOKSE»

I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at hvert enkelt barn skal kjenne seg betydningsfulle i fellesskapet, og at de skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati. Se mer her [Velkommen til Læringsverkstedet](#).

Våre verdier

- Vi skal være «Leken og ambisiøs». Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.
- Vi skal være «Raus og tydelig». Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre.

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen.
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.
- Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.
- Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.
- Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Velkommen til Læringsverkstedet

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Disse er:

- Demokrati
- Mangfold og gjensidig respekt
- Likestilling og likeverd
- Bærekraftig utvikling
- Livsmestring og helse

Barnehagen vår

Læringsverkstedet Gvarv barnehage er en fem avdelings barnehage, hvor fire avdelinger ligger i et flott bygg i Skrivarvegen 4, og en avdeling ligger i naturskjønne omgivelser på Hørte. Barnehagen åpnet i mai 2014 og har plass til 144 barn. I barnehagen vår vektlegger vi at barna lærer gjennom lek.

Leken er barnas hovedvirksomhet og barnets naturlige uttryksmåte, og er derfor selve grunnstammen i alle aktivitetene i barnehagen. Vi har derfor et sterkt fokus på å tilrettelegge for gode og spennende lekemiljøer inne og ute. Vi har også ulike "temarom" med læringsvenn på fellesarealet og blant annet fokus på språk, kreativitet, bevegelse, matematikk og livsmestring. Temarommene er tydeliggjort med ulike farger og visualisert for barna gjennom læringsvennene.

Personalet består av dyktige pedagoger, fagarbeidere og assistenter. Kompetanse og erfaring synliggjøres gjennom relasjonskompetanse, pedagogisk dokumentasjon og spennende prosjekter på hver avdeling. Gjennom et kontinuerlig blikk på faglig utvikling og ett læringsmiljø hvor hver og en trives utvikler seg, arbeider personalet aktivt for å skape en felles kultur for læring gjennom lek.

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og drifter barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring- i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om

Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside:<https://laringsverkstedet.no>

Hjertekultur

Vår hjertekultur skal være en rød tråd i arbeidet

Målet med hjertekulturen er å skape en varm og inkluderende barnehage, der alle barna får gode muligheter til å utvikle seg sosialt, gjennom lek og samspill. Innenfor en slik kultur ser vi at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre. Barna skal få oppleve å føle seg verdifulle gjennom å bli sett, forstått, respektert og få hjelp og støtte til det de har behov for.

«Hjertekultur» kan defineres som; «en atmosfære der alle blir inkludert, og der vi har omsorg for hverandre».

I Læringsverkstedet sine barnehager skal hensynet til barnets beste alltid komme først, og som ansatt i Læringsverkstedet skal vi alltid ha barnet i fokus. Arbeidet med hjertekultur vil bidra til å oppfylle kravet i Lov om barnehagen (2021) § 3, Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste samt Lov om barnehager (2021) Kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø. Arbeidet med å skape hjertekultur er forebyggende arbeid mot mobbing og utestengelse.

I barnehagen har vi en helhetlig tilnærming til barns utvikling. Med dette menes at omsorg, lek, læring og danning ses i sammenheng. Derfor er personalet opptatt av hvordan danning, lek, læring og omsorg innlemmes i det daglige arbeidet. Dette sees i sammenheng med demokrati, likestilling og likeverd som omhandler alle barns muligheter til å bli sett, hørt, anerkjent og få være en del av fellesskapet.

For å lykkes i et moderne samfunn kreves det at vi behersker sosiale ferdigheter og at vi har "lært å lære". Med Hjerterprogrammet som verktøy arbeider personalet spesielt med livsmestring, læringsmiljø, lek, bærekraftig utvikling og språk.

Å være en del av fellesskapet er viktig for oss. I fellesskapet lærer barna av hverandre, samtidig som barna lærer å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Med søkelys på dette bidrar personalet til barns trivsel, livsglede, mestring og krenkelser, samt bidrar til å utjevne sosiale forskjeller. Styrking av barns sosiale kompetanse vil bidra til forebygging for risikoutsatte barn, styrking av å lykkes i det sosiale samspillet her og nå, og som vaksinasjonsfaktor mot mobbing og for å møte fremtidige krav. Hjertrud er vår læringsvenn knyttet opp til hjertekultur.

- Vi skaper gode holdninger hos barna som er forebyggende mot mobbing i form av blant annet "hjertesamling" hvor barna øver på å være gode mot hverandre.
- Alle avdelingene har hjertesamling en gang i uken med fokus på sosial kompetanse, vennskap, løfte hverandre opp og relasjonskompetanse.
- De voksne må gi barna mulighet til å prøve og feile uten å bli behandlet på en dårlig måte. Vi har fokus på å løse barnas konflikter med utgangspunkt i «hvorfor» noe har skjedd, istedenfor «hvem» som har gjort det.
- Vi jobber mot å utjevne sosiale forskjeller ved at barna ikke får ha med seg leker hjemmefra, og at alle barna får førstehåndserfaringer i lek og læring med teknologisk materiell og eksperimentering.

Læringsverkstedets pedagogiske plattform

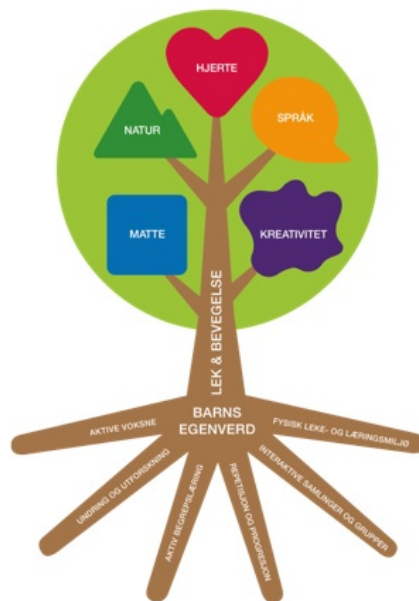
Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Med **Hjertekultur** og **Lekende læring, samspill og mestring**, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2021) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver. Omsorg og lek, læring og dannelse er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk.

Barns egenverd er kjernen i vår pedagogikk og står sentralt i alt vårt arbeid.

Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer. Leken skal vies stor plass i vårt pedagogiske arbeid.

Vi ser barna som verdens viktigste verdier og det mest verdifulle vi har. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt arbeid i Læringsverkstedet.

"Vi får verdens viktigste verdier til å vokse"

"Vennskap og nære venner er det viktigste for barn og barns opplevelse av trivsel i barnehagen."

Barnehagens innhold er allsidig, variert og tilpasset det enkelte barnet og avdelingen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk sees i sammenheng og bidrar til barnas allsidige utvikling. Barna skal ha progresjon i innholdet de møter i barnehagen, og personalet legger derfor til rette for at alle får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati. I barnehagehverdagen skal hvert enkelt barn oppleve omsorg, lek, læring og danning ved hjelp av de ansattes kompetanse.

Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna får meningsfulle opplevelser, og samtidig støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse. Gjennom dannelsesprosesser skal personalet støtte barna i å uttrykke sine synspunkter og få hjelp til å skape mening i den verden de er en del av. Barn klarer mye selv i egen hverdag, og hverdagsmestring bidrar til livsmestring. Gjennom mestring kjenner hvert enkelt barn seg sett og anerkjent, og på den måten oppleves egen verdi. Barn oppmuntres til undring og til å stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Gvarv barnehage skal være en trygg base for utforskning. Barna er omgitt av voksne som ser dem og støtter deres identitetsutvikling og positive selvforståelse som legger grunnlaget for barns selvfølelse.

Leken er en arena for barns utvikling, læring og for sosial og språklig samhandling.

Språk er et viktig fundament for at lek og læring skal utvikles, og sammen med de ansatte skal barna oppleve glede og mestring, trivsel og tilhørighet i hverdagsaktiviteter med hverandre, i et trygt, forutsigbart og inkluderende miljø.

Gjennom samtaler må voksne i samspill med barn bruke ord og begreper i situasjonene som er her og nå. Barn lærer lettest ord i situasjoner som har mening for dem. I barnehagen snakker vi med barna om det vi ser, hører og gjør i daglige rutinesituasjoner, i lek og aktiviteter. Vi løser utfordringer med kommunikasjon, lærer barna å sette ord på det som er vanskelig.

Voksen –barn, og barn-barn er hverandres rollemodeller. Personalet har ansvar for å anerkjenne barnas kommunikasjonsuttrykk, både verbale og non-verbale. Vi må legge til rette for, og gripe de mange mulighetene i hverdagen barnehagen gir for god språkstimulering, ved å være lyttende og bevisst på hvordan vi selv bruker språket til både voksne og barn. Personalet skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom samspill skal barna bli støttet til å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. I løpet av barnehagehverdagen skal barna få god språkstimulering gjennom aktiviteter som fremmer en helhetlig språkutvikling.

Satsningsområde

Læringsverkstedets felles satsningsområde er relasjonskompetanse:

Barns trivsel er den voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi tror på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Det bidrar til å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvbilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Læringsverkstedet Gvarv barnehage sitt satsningsområde barnehageåret 2020 – 2021 er: «Med hjerte for alle»

Relasjonskompetanse

Barna skal oppleve meningsfulle og omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna. Personalet legger det daglige arbeidet med omsorg som grunnlag for trivsel, glede og mestring for barna. Gjennom bruk av Hjerteprogrammet arbeider personalet for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

I barnehagen skal alle være en del av fellesskapet, og barna skal bli møtt av kompetente, rause, og tydelige voksne. Med hjerte som symbol arbeider personalet spesielt med livsmestring, læringsmiljø, lek, bærekraftig utvikling og språk. Barns egenverd og lekende læring er kjernen og utgangspunktet for vårt satsningsområde, og omhandler det enkelte barns selvfølelse og hvordan personalet tilrettelegger læringsmiljøet i barnehagen.

Gvarv barnehage skal være barnets trygge øvingsarena. Her skal voksne med høy grad av relasjonskompetanse, bidra til at barna opplever at det er lov å prøve og feile igjen og igjen.

Mål: Hos oss skal alle barn oppleve å lykkes med noe hver dag.

Tiltak:

- Barn støttes og oppmuntres til å uttrykke seg og medvirke i egen hverdag.
- Vi skal gi barn rom til, i både fysisk og psykisk forstand, å uttrykke seg og møte utfordringer ut ifra sitt nivå. Vi må gi barna muligheter til å møte naturlige utfordringer i løpet av dagen.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Barnehageloven §3 , grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

Barns medvirkning.

Personalet skal legge til rette for at alle barna skal erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Personalet skal derfor gi barna mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet og innhold. Barna har ulike uttrykksformer og derfor følger personalet opp barnas medvirkning gjennom observasjon og ved å følge opp barnas ulike uttrykk og behov.

Personalet skal gi alle barna like muligheter til å bli hørt, sett og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. På avdelingsmøter reflekterer personalet over egne holdninger og verdier for å på best mulig måte kunne fremme likestilling og likeverd i barnehagen.

FN dagen blir markert i barnehagen med utgangspunkt i læring om barns rettigheter, ulike kulturer, fellesskap og tilhørighet. Gjennom et godt samarbeid mellom barnehagen og foresatte, blir det markeringene av FN dagen en arena der barna blir kjent med de ulike kulturene representert i barnehagen.

Tiltak:

- Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling, og motarbeide alle former for diskriminering.
- Vi bruker aktivt Læringsverkstedets egen handlingsplan mot mobbing. Vi arbeider forebyggende mot mobbing og utestengelse ved å ha fokus på sosial kompetanse, vennskap, livsmestring og et godt psykososialt miljø.
- Barna skal ha rett til medvirkning tilpasset barnas alder og forutsetninger.
- Barnehagen velger temaer, fokus og prosjekt med bakgrunn i barnas interesser og initiativ.
- Barn er kreative og spontane. Vi i barnehagen skal motta barnas innspill, og ha som mål å si JA, dersom vi ikke har en god grunn til å si nei.

Lek

Barnehagen skal ivareta barns behov for lek.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Gvarv Læringsverkstedet Barnehage skal fremme et inkluderende miljø, der alle barn kan delta i lek og erfare glede i leken. Barna møter derfor et miljø som støtter opp om barnets lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Personalet arbeider kontinuerlig med utviklingen av læringsmiljøet på hver enkelt avdeling.

Vi vet at et stimulerende, pedagogisk leke- og læringsmiljø har innvirkning på barns lek. Barnehagen er for alle barn, noe som betyr at vi må tilrettelegge det fysiske miljøet slik at det passer til ulike barn. Vi tror at et godt interiør og læringsmiljø, i samspill med de voksnes relasjonskompetanse, bidrar til vekst og utvikling hos det enkelte barn. Aktive voksne tar ansvar for barnehagens fysiske rom. Miljøet skal følge barnas utvikling, slik at det til enhver tid er nye utfordringer barna kan utforske. Vi legger stor vekt på at stemningen i barnehagen skal være varm og inkluderende. Rommene skal være spennende, koselig, systematisk og innbydende. Rommets innredning, farger og lys har betydning for hvordan barns lek, nysgjerrighet og utforskning vekkes og stimuleres. Vi bruker derfor bevisst rommenes lys- og lydforhold, overflater og bruk av farger til å stimulere barns sanseintrykk.

De voksne skal veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre. Som voksne skal vi støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner. Barna skal oppleve støttende voksne i og sette egne grenser, respektere andres grenser og bli løsningsorienterte i konfliktsituasjoner. For å ivareta hvert enkelt barn og deres utvikling, er det avgjørende at vi voksne jobber for å forebygge utestengelse, mobbing og krenkelser i barnehagen.

Den sosiale utviklingen handler om barnas sosiale samspill med andre barn og voksne i barnehagen. Det er viktig faktor for at barnet skal trives og ha gode forutsetninger for utvikling. For at barnet skal kunne fungere med andre mennesker må de ha samarbeidsevne, selvheldelse, selvkontroll, empati, ansvarlighet og omgjengelighet. Sosial kompetanse er avgjørende for at de skal kunne mestre ulike sosiale miljøer, som igjen fører til trivsel og utvikling. Barna vil få en forståelse for andre, likeverd og gjensidig respekt. Dette er en dannelsesprosess hvor erfaringer er nødvendig for å få til godt samspill med andre og er avgjørende for barnas videre utvikling.

Lek er en sentral faktor for barns utvikling og læring. Det faller barna naturlig å leke og det gir barna muligheter til å lære om seg selv, andre og kulturen som omgir dem. Leken er med på å skape utforskningstrang, eksperimentering og kunne dele erfaringer med andre. Samtidig er bruk av egne sanser og kompetanse nødvendig.

Samarbeid

«Sammen skaper vi en sosial læringsarena som setter gode spor» er vårt løfte til foreldrene. Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen.

Samarbeid mellom barnehage og foreldre

"Vi skal sammen skape en sosial læringsarena som setter gode spor" er vårt løfte til foreldrene.

Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer.

Det er ulike møteplasser i Læringsverkstedet Gvarv barnehage, som foreldresamtaler, foreldremøter, dugnad, foreldreråd og samarbeidsutvalget (SU). Intensjonen med disse møteplassene er å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte.

Det blir valgt SU representanter fra hver avdeling på det første foreldremøtet på høsten. Det å være SU representant er en unik mulighet til å være med å påvirke innhold og planer i barnehagen.

Barnehagen bruker MyKid aktivt som kommunikasjonskanal i tillegg til de daglige møtene mellom barnehage og hjem i hente- og leveringssituasjonene. Personalet tar i bruk månedsbrev, månedsplan og «dagen i dag», for en mer detaljert og utfyllende informasjon om barnehagehverdagen. MyKid skal være et supplement til den daglige kontakten og informasjonsflyten i hente- og leverings situasjonene i barnehagen.

Med utgangspunkt i å ha fokus på bærekraftig utvikling, ønsker personalet å gi ut minst mulig informasjon via lapper. Informasjon, påminnelser, beskjeder og planer blir derfor formidlet muntlig, via sms og MyKid.

Personalet ønsker et nært samarbeid og god dialog med foreldre, preget av åpenhet og likeverd. Barnehagen er et viktig møtested for barn og foreldre, og i løpet av et barnehageår har vi ulike arrangementer både avdelingsvis og i hele barnehagen. Samarbeidet skal foregå i henhold til barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag.

Hvert år blir det sendt ut en foreldreundersøkelse med spørsmål som tar for seg barn og foresatte sitt møte med barnehagen. Resultatet fra denne undersøkelsen arbeider personalet aktivt med, for å kvalitets sikre barn og foresatte et bedre pedagogisk tilbud.

Overganger

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en god start, både i forhold til utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

Her kan du se mer om det å være **ny i barnehagen**.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

I Læringsverkstedet vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn, og personalet når barnet bytter barnegruppe.

For de eldste barna i barnehagen (førskolebarna) har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen litt spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart (Veilederen fra eldst til yngst, 2008).

Alle barn skal få oppleve progresjon i lek og læring.

Overganger

Tilvenningen til barnehagen skjer på barnets premisser, i dialog med foresatte. Før sommerferien starter ringer pedagogisk leder og har en oppstartsamtale, her samtales det om oppstart, om barnehagens rutiner og foresatte kan gi informasjon om barnet. På denne måten får barna og foreldre god tid til å forberede barnehagestarten.

De tre første dagene i barnehagen er oppstartsdager, men for mange barn kan det ta lengre tid å bli kjent og trygg. Under oppstartsdagene skal foresatte holde seg nær barnet og være tilgjengelig hele tiden. Det er viktig for barnet at foreldrene er aktive med på å introdusere det nye miljøet. For personalet vil det å se barnet og foreldre sammen gi viktig informasjon om barnets vaner hjemmefra og barnets måte å kommunisere på.

For å få til en rolig og trygg oppstart deler personalet barnehagegruppen i mindre grupper, og hvert barn får en egen primærkontakt. Primærkontakten har ansvaret for oppstarten til barnet. Det er personalet sitt ansvar å skape en trygg relasjon til barnet

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

Barna trygges gjennom besøksdager, lekegrupper og ved sosialt samspill og lek på fellesområdet. Foreldrene vil få et informasjonsbrev fra den avdelingen barnet skal begynne på. Barnehagen legger til rette for at barn får tid og rom til å bli kjent med ny avdeling og personalet når barnet bytter barnegruppe.

Fra barnehage til skole

Vi har et eget opplegg for skolestarterne det siste året i barnehagen, kalt Sommerfuglklubben. Alle i Sommerfuglklubben møtes en gang i uka, og i disse samlingene vektlegges sosial- og kommunikasjons kompetanse og praktiske ferdigheter.

For å kunne legge til rette for en trygg skolestart, arbeider personalet for at barna skal bli trygge og stolte over egen identitet. Vi legger til rette for at barna skal kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner, og ha evnen til selvregulering i lek og aktiviteter. Tilvenning, trygghet, lek og tilhørighet er derfor nøkkelford i forbindelse med overgang til skolen. Læringsverkstedet Gvarv barnehage har et godt samarbeid med Sauherad barne og ungdomskole og har skolebesøk gjennom hele året.

Pedagogisk virksomhet

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Pedagogiske evalueringer danner grunnlag for vurdering.

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

Med utgangspunkt i lekende læring, samspill og mestring synliggjør det pedagogiske treet hvordan personalet arbeider med Læringsverkstedet sitt pedagogiske konsept. «Røttene» til treet er fundamentet og det sentrale her er blant annet aktive voksne, læringsmiljøet og interaktive samlinger. Hvert barn har en unik verdi, og det å styrke barns egenverd er kjernen og utgangspunktet i treet. Lek og bevegelse er selve stammen og bærer frem de fem fagområdene språk, matte, kreativitet, livsmestring og natur. Hvert fagområdet blir visualisert i barnehagen med læringsvennene våre.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet er å gi barna et tilrettelagt tilbud som er i tråd med læringsverkstedet sin pedagogikk, rammeplan og barnehageloven. Vi synliggjør den pedagogiske virksomheten gjennom månedsplanene, og månedsplanene blir månedlig evaluert for å kvalitetssikre utviklingen og læringen hos barna og hos personalet.

Personalet arbeider med livsmestring og sosial kompetanse ved å ta i bruk Hjerterprogrammet som pedagogisk verktøy. Hjerterprogrammet gir variert læring i positiv samhandling med andre barn og voksne. Verktøyet skal benyttes ukentlig i interaktive samlinger og aktiviteter på hver avdeling.

Personalet skal arbeide tverrfaglig i alle aktiviteter og temaer i barnehagen. Utgangspunktet for valg av prosjekter velges på grunnlag av barnas medvirkning. Repetisjon og spiral prinsippet blir lagt som utgangspunkt ved planlegging og evaluering av interaktive samlinger og aktiviteter. Barna skal møte igjenkjennlig innhold samtidig som det er en progresjon og utvikling i innholdet.

Arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. (Rammeplanen, 2017)

Barnehagen benytter ulike **arbeidsmåter** for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

Arbeidsmåter

Digital dømmekraft

Med en verden som blir mer og mer digital er det naturlig at dette spiller en større rolle i barns hverdag. I Gvarv barnehage får barna et innblikk i hvordan vi kan bruke internett til å skaffe oss mer kunnskap på kortere tid. Det vil si at barnehagen har ulike apper som brukes som hjelpemidler i det pedagogiske arbeidet sammen med barna, men også apper som brukes i kommunikasjon med foreldre (Mykid). Ved å ha ulike apper tilgjengelig, kan barn og personal sammen tilegne seg kunnskap om det barna interesserer seg for. I tillegg bruker barnehagen ulike apper som barna selv kan prøve seg på. Apper som øver blant annet finmotorikk, logisk tenking, kreativitet og avslapping.

Prosjektarbeid

Prosjektarbeid bidrar til nysgjerrighet, fordypning og videre utforskning. Gjennom prosjektarbeid får barna en dypere kunnskap om noe som engasjerer dem. For å oppnå dette, må barnet delta med hele seg, og bruke alle sansene. Dette er arbeidsprosesser som de voksne må legge til rette for sånn at barna opplever å være skapende og kreative underveis i prosessen. Ofte er det en situasjon eller barnas opplevelse som gir innspill til utformingen av et prosjekt.

Et prosjektarbeid handler om å utforske, undersøke, og gå i dybden på et tema som barna og personalet er interessert i, og som deretter dokumenteres. Når vi jobber med prosjektet vil barna kunne uttrykke sine opplevelser, tanker, følelser og oppdagelser på mange ulike måter. Barnets fantasi, undring, utforskning, interesser, kreativitet og medvirkning står derfor sentralt, samtidig som den voksne og barnegruppa kan være med å utfordre og utvide barnets fordypning.

Eksempel på prosjektarbeid:

- Verdensrommet
- Kroppen min
- Dinosaur
- Vann/is
- Vinter
- Dyrene i Afrika

Temaarbeid

Barn lærer på ulike måter. Noen temaer i hvert fagområde repeterer vi jevnlig gjennom hele året, mens andre temaer fordypes vi oss i. Når vi velger å fordype oss i et bestemt tema, må den voksne være aktivt deltagende, se det enkelte barn, barnegruppa og prosessen underveis. Det innebærer også at den voksne må sette rammene for temaarbeidet. Når vi fordypes oss i et tema, er det ofte den voksne som igangsetter en sanseopplevelse ut ifra en Læringsvenn, en idé eller en annen opplevelse. På den måten kan vi fange barnas interesse, fantasi og utforskertrang.

Eksempel på temaarbeid:

- Brannvernuke
- Høytider
- Karneval
- Førstehjelpsuke
- Miljøvernuke
- Meg selv

Progresjon

Personalet skal jobbe tverrfaglig i alle aktiviteter og temaer i barnehagen. Utgangspunktet for valg av prosjekter velges på grunnlag av barnas medvirkning. Repetisjon og spiralprinsippet blir lagt som utgangspunkt ved planlegging og evaluering av interaktive samlinger og aktiviteter. Barna skal møte igjenkjennelig innhold samtidig som det er en progresjon og utvikling i innholdet.

Fagområder

Rammeplanen gir føringer for et helhetlig arbeid som skal sikre alle barn gode utviklingsmuligheter og trivsel. Barnehagens pedagogiske tilbud skal romme innhold fra rammeplanens syv fagområder.

Barns lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene, i tråd med rammeplanens føringer.

Vi arbeider systematisk og kontinuerlig med alle rammeplanens fagområder. De fem fagområdene (bladene) i Læringsverkstedets pedagogiske tre inkluderer alle 7 fagområdene i rammeplanen. Det pedagogiske treet bidrar til å sikre god organisering og progresjon i vårt pedagogiske arbeid. Hvert fagområde har et eget ikon som går igjen i materiell som barnehagen bruker i sitt arbeid. Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse er en del av selve stammen i vår pedagogikk og inngår i alle fagområdene. Hvert fagområde har en læringsvenn. I tillegg har vi læringsvennene Beveg-Else og Leke-Liv.

Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema

Hjerteprogrammet er utviklet av Læringsverkstedet som et verktøy for barnehagens arbeid med sosial kompetanse innen kategoriene JEG, DU og VI. Hjerteprogrammet er for oss formålsparagrafen i praksis. Det dekker rammeplanens fagområde Etikk, religion og filosofi, samt elementer i rammeplanens fagområde Nærmiljø og samfunn, Kropp, bevegelse, mat og helse. Gjennom Hjerteprogrammet dannes et godt grunnlag for livsmestring og barna rustes for å tåle livet.

Språk dekker rammeplanens fagområde Kommunikasjon, språk og tekst og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagtemaet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter

Mattelek rommer innholdet i rammeplanens fagområde Antall, rom og form. Barnehagens arbeid med fagtemaet Mattelek lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte og som gir en begynnende matematisk forståelse.

Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde Kunst, kultur og kreativitet. Kreativitet et viktig fagtema og inngår i store deler av vårt pedagogiske arbeid.

Natur dekker rammeplanens fagområder Natur, miljø og teknologi, samt nærmiljø og samfunn. Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse er også del av fagtemaet Natur. Barna får erfaringer og opplevelser med ulike sider av fagtemaet.

Bevegelse - Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse ligger i stammen i vårt pedagogiske tre, og inngår i alle fagtemaene i løpet av uka.

Barnehagens arbeid med fagområdene

Fagtemaer	1-2 år	3-4 år	Skolestarterne
Språk	Personalet bruker sanger, rim og regler aktivt. Personalet gir barna varierte og rike erfaringer med språket, og oppmuntrer barna til å samtale om følelser og opplevelser. Barna skal ha en aktiv deltagelse i interaktive samlinger.	Personalet skal skape et språkstimulerende miljø på avdelingen som oppmuntrer barna til å lytte, samtale, leke med lyd, rim og rytme og fabulere med hjelp av språk og sang. Barna bruker språkverkstedet aktivt og har interaktive samlinger med eventyr og dramatisering.	Personalet skal skape et språkstimulerende miljø hvor barna bruker språket relevant. Personalet arbeider for at barna skal sette ord på egne følelser, bruke preposisjoner riktig, bruke språket abstrakt og kunne beherske selvregulering. Personalet legger til rette for spennende samlinger med narrative fortellinger.

Natur	Personalet legger til rette for aktiviteter og opplevelser ute gjennom hele barnehageåret og i alle værtyper.	Personalet benytter barnehagens nærmiljø for at barna skal kunne undre seg og bli nysgjerrige på dyr, planter, insekter, mat og bærekraftig utvikling. Personalet oppmuntrer barna til å kildesortere og ta vare på naturen.	Personalet tar utgangspunkt i barnas nysgjerrighet og oppmuntrer barna til å undre seg, eksperimentere og ha samtaler om fenomener i naturen og i teknologien. Barna skal lære å ha respekt for naturen samt rydde søppel som et ledd i bærekraftig utvikling. Personalet tar med barna på lengre turer i nærmiljøet.
Hjerte	Barna få ta del i hjertesamlinger med fokus på mine følelser og min familie. Personalet har et ekstra fokus på turtaking.	Barna får ta del i spennende hjertesamlinger som omhandler jeg og vi. Personalet har et spesielt fokus på vennskap og felleskap.	Barna får ta del i interaktive hjertesamlinger som omhandler jeg, du og vi. Personalet har et spesielt fokus på at barna skal være selvstendige. Barna får mulighet til å øve på å lytte, hvede sine egne meninger og håndtere konflikter.
Matte	Personalet legger til rette for lek med tall, sortering, form og størrelse.	Personalet legger til rette for lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter som vekker barnets interesse for matematikk.	Personalet inspirerer barna til matematisk tenkning og bidrar til at barna opplever matematikkglede.

Kreativitet	Personalet gir barna erfaringer med ulikt formingsmateriell. Barna skal få sanse og og ha mulighet til skapergelde. Barna skal ha tilgang på blyanter.	Barna skal øve på ulike teknikker og trene finmotorikk. Barna skal bli inspirert til å være kreativ med ulikt formingsmateriell. Barna skal oppmuntres til å holde blyanten riktig.	Barna skal oppleve glede ved å mestre ulike teknikker. Personalet arbeider med barnets selvfølelse inn mot formingsaktiviteter. Barna skal bli inspirert til å ha blyantglede.
Lek og bevegelse	Personalet skal støtte barna i kroppslig lek. Barna skal få bevege seg i sin kroppslige verden. Barna skal bli kjent med ulikt underlag og sin egen kropp.	Personalet tilrettelegger for og inspirerer til trygg og utfordrende kroppslig lek og aktiviteter for barna.	Personalet legger til rette for at barna videreutvikler sin kroppslige beherskelse. Personalet arbeider spesielt med finmotorikk og selvstendighet i lek og med impulscontrol

Et godt måltid

«Et godt måltid» – mer enn mat.

Gjennom mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. Rammeplanen (2017)

Læringsverkstedet har utviklet sitt eget matkonsept «Et godt måltid» i samarbeid med Arne Brimi og Ryfylkekokken Frode Selvaag. Samarbeidet med Arne og Frode gir oss kunnskap om nye smaker og matretter, norsk kulturarv, samt den viktige koblingen mellom mat, natur og helse.

Mat er en viktig del av alle kulturer og måltidet gir barn og voksne anledning til å samles i fellesskap rundt bordet. «Et godt måltid» er mer enn mat. Det handler om smak, mattradisjoner og råvarer, men også om matlaging og måltider som pedagogiske aktiviteter som inkluderer og legger til rette for barns medvirkning og deltagelse. I barnehagen er også måltider en viktig arena for arbeid med sosial kompetanse, barns vennskap og forebygging av mobbing. Vi ønsker at barna skal bli glad i mat, våge å teste nye smaker, utvikle nye vaner, oppleve fellesskap, mestring og glede ved å klare selv, samles rundt bordet og dele måltider med andre.

Slik jobber Gvarv Læringsverkstedet barnehage med " Et godt måltid".

Alle måltidene hos oss er en viktig arena for arbeid med sosial kompetanse, barns vennskap og forebygging av mobbing. Vi legger stor vekt på tilstedeværende voksne som skaper en god og hyggelig atmosfære rundt hvert enkelt måltid. Vi skal være gode rollemodeller for barna, vi spiser og drikker sammen med barna.

Barna skal delta i hele prosessen under matlaging. Bli kjent med råvarene, håndtere kjøkkenredskaper, lære hygiene og orden, være delaktig i tilberedningen av måltidet. De skal undre seg, erfare/bruke sine sanser og gjøre seg kjent med råvarene.

Vi har to varmmåltider i uka, tirsdag og torsdag.

Vi markerer FN dagen hvert år med å lage mat fra forskjellige kulturer som er representert i vår barnehage.

Sommer og høst får vi levert epler og plommer, eplejuice fra bonden i lokalmiljøet. Vi handler alle våre brødvarer fra det lokale bakeriet.

2 ganger i måneden baker vi godt og næringsrikt brød, som vi har ved siden av forskjellige supper.

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagens viktigste sosialiseringsarena er leken. Tilrettelegging og tidlig innsats kan innebære at personalet arbeidet særlig målrettet og systematisk - over kortere eller lengre periode- med å inkludere barnet i meningsfulle fellesskap.

Tilrettelegging

Personalet skal tilpasse det pedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger. For de barna som trenger ekstra støtte skal personalet tidlig tilrettelegge, slik at barnet får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig pedagogisk tilbud.

I samarbeid med foresatte har personalet der det er behov samarbeid med helsesøster, PPT, familieveileder og barnevern. Fem ganger i året er det tverrfagligemøter i barnehagen med Helsesøster, PPT og barnevern. I disse møtene blir aktuelle saker drøftet og personalet og foresatte blir veiledet. Det oppfordres til at foresatte er med på tverrfagligemøter.

Vi benytter oss av TRAS når barnet skal bytte avdeling. TRAS er pedagogisk verktøy som karlegger språkutviklingen til barnet. Verktøyet sikrer personalet i oppfølging av språkutviklingen til hver enkelt barn, og pedagogisk tilrettelegging kan bli iverksatt på et tidlig tidspunkt dersom det er behov.

Årshjul

<u>Måned</u>	<u>Innhold</u>
August	Oppstart. Bli kjent i barnehagen
September	Beredskapsmåned
Oktober	Fra jord til bord – Innhøsting. Fn dag og høstkafe
November	Foreldersamtaler. Baking og forberedelser til jul
Desember	Juleforberedelser
Januar	Tema prosjekt
Februar	Samisk nasjonaldag. Avslutningsfest prosjekter
Mars	Påskeaktiviteter
April	Foreldresamtaler
Mai	17.mai. Starte forberedelser til ny avdeling/skole
Juni	Overganger. Sommeravslutninger
Juli	Sommerferie. Barnehagen stengt uke 29 og 30

Bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter:

- Lov om barnehager (barnehageloven, 2021)
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)

Læringsverkstedets dokumenter:

- Verdiplattformen
- Veilederen «Vår pedagogikk»
- Handlingsplan mot mobbing
- Veilederen "Et godt måltid-mer enn bare mat"
- Virksomhetsplan

Veileder fra Kunnskapsdepartementet:

- Fra eldst til yngst, overgang barnehage-skole (2008)

Veiledere fra Utdanningsdirektoratet:

- Håndtering av kriser og sorg i barnehagen (2014)
- Språk i barnehagen- mye mer enn bare prat (2013)
- Barns trivsel-voknes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen (2012)

Lenker til aktuelle hjemmesider:

- [Læringsverkstedet](#)
- [Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)
- [Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)
- [PBL-Private barnehagers landsforbund](#)